

REFLECTIELES Think big act now!

De reflectieles in het kort

De leerlingen gaan nog meer **positieve impact** maken! Met toffe presentatiematerialen vol tips en duurzame keuzes delen ze het geleerde met zoveel mogelijk leerlingen en docenten op school. Iedere groep gaat met een van de thema's uit de casuslessen aan de slag: eten, spullen of vervoer.

Benodigde materialen

- [Slides in LessonUp met devices.](#)
- [Slides in LessonUp zonder devices.](#)

- Posterformaat papier/karton
- Potloden/stiften/markers/schaar/lijm/oude tijdschriften (evt collage)
- Post-its
- Werkblad
- Knipblad met logo en facts to impress

Tijd

Deze les duurt 60-90 minuten. De lengte van de les is mede afhankelijk van de tijd die besteed wordt aan reflectie en discussie.

Slide 1: Vertel: Inmiddels hebben jullie veel geleerd met het ImpactProject. Je snapt nu beter wat belangrijk is bij verduurzamen en wat je zelf kan doen!

Think big act now! Als jullie de rest van de school ook enthousiast maken, hebben jullie nóg meer positieve impact.

Stap 1: Quiz – Weet jij nu hoe het zit?

(10 min, klassikaal)

Slide 2: Vertel: We beginnen als reflectie op het Impact Project met een kleine quiz:

1. Antwoord: B

Vertel: De grootste schadelijke impact zit in het eten en drinken zelf, vooral in rundvlees, dat heb je in de les over eten ontdekt. Het maken van veevoer verbruikt veel land en water voor het graan. De gifstoffen die op het graan worden gespoten zijn slecht voor de biodiversiteit. En de scheten en boeren van de koeien zijn sterke broeikasgassen!

Vraag de leerlingen: wat kun je doen?

Minder vaak rundvlees en zuivel maakt echt heel veel verschil.

Heel goed om dus ook zo min mogelijk voedsel te verspillen!

De verpakking heeft veel minder schadelijke impact maar het is natuurlijk wel superbelangrijk om ervoor te zorgen dat deze niet in de natuur terecht komt, gooi het dus in de (juiste) prullenbak.

Slide 3: **2. Antwoord:** D

Vertel: Vliegen heeft veel schadelijke impact op de aarde omdat het vliegtuig gigaveel brandstof (kerosine) onderweg verbrandt; daarbij komt veel CO₂ vrij waardoor de aarde opwarmt. Dat leerde je in de les over vliegen!

Om de CO₂ uit de lucht te halen zijn er heel veel bomen nodig! Wel 1000 voor een retourtje Bali als het vliegtuig normaal bezet is.

Vraag de leerlingen: wat kun je doen? Minder vliegen helpt dus echt, go local!

Slide 4: **3. Antwoord:** B

Vertel: In een spijkerbroek zit veel 'verborgen water'. Bij het maken van de broek wordt veel water gebruikt om bijvoorbeeld de katoenplanten te laten groeien.

Dat heb je onderzocht in de spijkerbroek-les.

Voor het water dat nodig is om 1 spijkerbroek te maken kun je wel 200 tot 400 keer douchen (het hangt er ook vanaf hoe lang je doucht natuurlijk ;-).

Vraag de leerlingen: wat kun je doen? Een toffe tweedehands jeans kopen in plaats van een nieuwe scheelt dus veel!

Slide 5: **4. Antwoord:** A

Vertel: Het maken van een laptop heeft heel veel schadelijke impact, veel meer dan het gebruiken van de laptop (stroom en data).

Je bespaart de wereld een hoop giftige stoffen als je zuinig bent op je 'oude apparaat' en er zo langer mee door kunt! Dit heb je in de laptopsles onderzocht.

Vraag de leerlingen: Wat kun je doen?

Bescherm je laptop of mobieltje goed met een hoes, koop refurbished als de oude het echt niet meer doet. Lever de kapotte in. Je hebt in de elektronicales tips gehad waar dat kan!

Stap 2: Aan de slag - Duurzame keuzes

(45 min)

Vertel: We gaan vandaag aan de slag met onze klassenpresentatie over het ImpactProject, om zoveel mogelijk anderen op school ook enthousiast te maken over alles wat we hebben geleerd. Dat doen we aan de hand van informatieve posters, leerslingers en/of een muurkrant. Jullie mogen zelf kiezen wat je gaat maken, misschien kies jij wel voor een vlog? Het doel hiervan is:

1. Anderen op school duidelijk maken welke keuzes het meeste verschil maken. Grote dingen eerst.
2. Tips geven hoe je dat kan doen.

Vertel: Gebruik voor je presentatiemateriaal de informatie uit de werkbladen van de casuslessen, of zoek dingen op internet op (let op de bron).

Maak een collage of een tekening, alles is goed... als hij maar goed opvalt en anderen nieuwsgierig maakt! Gebruik de aanwezige knutselspullen.

Verdeel de klas in 6 groepen (er zijn dus 2 groepjes per thema).

Verdeel de thema's over de groepjes: 2 groepjes krijgen het thema eten, twee groepjes het thema spullen, twee groepjes het thema vervoer.

Slide 6: **Vertel:** Hier zie je een voorbeeld.

Think Big Act Now (de makers van het ImpactProject) heeft hiervoor hulpposters gemaakt. Zij noemen het de keuzeboom, die helpt mensen op weg: 'Wat maakt het mééste verschil? Begin bij de stam!'

Het antwoord bij de keuzeboom voor eten is: plantaardig in plaats van dierlijk. Minder vaak rundvlees eten helpt echt. Je druk maken om de verpakking van je biefstukje helpt een stuk minder, had je het goed bij de quiz?

Vertel: Onthoud het doel wat je zo gaat maken: Anderen inspireren, enthousiast maken en informeren. Zet er zoveel mogelijk praktische tips op, ook dingen die handig zijn voor op school, in de buurt en thuis, alles mag!

Slide 7: Hou samen met de klas een brainstormronde.

Vraag: Wat zouden jullie willen gaan maken/doen? Bespreek of de groepjes zelf aan een resultaat werken (informatieve poster, vlogs) of werken de groepjes gezamenlijk aan een eindresultaat (informatieslinger, muurkrant)?

Vraag: Welke materialen hebben jullie daarvoor nodig?

Deel het werkblad en het knipvel uit.

Vertel: Jullie gaan nu rustig met je groepje aan de slag.

Spreek met elkaar af wie wat gaat doen. Eerst beslissen wát jullie gaan maken, dan de taken onderling verdelen: wie gaat er informatie opzoeken, knutselmaterialen verzamelen, tekenen, plakken en knippen etc.

Als de groepjes klaar zijn, bekijkt ieder groepje het werk van een ander groepje.

Deel de post-its uit. Mist er nog wat? Hebben ze tips? Wat is goed gevonden? Ze mogen hun tips er met post-its op plakken!

Iedereen gaat weer naar zijn eigen werk, en past het waar nodig nog aan op basis van de tips van de klasgenoten. Ze kunnen het logo van het ImpactProject en de 'facts to impress' uit het knipvel natuurlijk ook gebruiken!

De leerlingen zoeken (in overleg met de leerkracht) locaties op school waar de posters of andere werken goed opvallen (bijvoorbeeld in de gang of in de aula, docentenkamer) en opgehangen mogen worden.

Groepjes die een vlog hebben gemaakt kunnen overleggen wanneer, waar en aan wie ze deze mogen presenteren. Optioneel kunnen de leerlingen in andere klassen hun vlog laten zien of er iets over vertellen. Zijn de presentaties nog niet af, neem dan extra tijd de komende week om eraan door te werken en plan eventuele presentaties op een later moment in.

Stap 3: Afsluiting

(5 min, klassikaal)

Slide 8: Vertel: Het impactProject is nu afgelopen, maar verduurzamen is natuurlijk nooit klaar. Daar mag je zoveel mee doen als je kan en wil!

Praat er thuis nog eens over, vertel wat je het meest opvallend vond van wat je geleerd hebt. Niets moet, alles mag, je doet wat je kan en wat er bij je past, wat voor jou goed voelt en vooral waar je blij van wordt, dat helpt!

Zo nu en dan komt er ook nog een vraagkaartje van het ImpactProject voorbij op het Digibord. Dan kunnen we het er in de klas samen weer even over hebben. En wie weet winnen we de Impact Challenge wel! De winnaar hoort het eind juni!

Vraagkaartjes

Om met de leerlingen over dit onderwerp in gesprek te blijven kunt u de vraagkaartjes gebruiken. Er zijn vijf soorten vragen die u met de volgende links in LessonUp kunt tonen:

[Dilemma-kaarten](#)

[Stelling-kaarten](#)

[Denk-kaarten](#)

[Kennis-kaarten](#)

[Gespreks-kaarten](#)

[Bonus-kaart](#)